

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ג עמוד א

 <p>רבי חנינא בן גמליאל</p>	<p>מסקנה ותשובה</p>	<p>מהיכן</p>	<p>שאלה</p>
	<p>מסקנה - אור=לילה= כי זה זמנים שונים.</p>	<p>אישה ילדה וכן הפילה באור ליום 81, האם צריכה קורבן נוסף על הנפלה? בית שמאי-פוטרים אותה מקורבן, בית הלל מחייבים קורבן, שואלים בית הלל את בית שמאי-מה ההבדל בין אור 81 ליום 81?</p>	<p>12</p>
<p>אין תשובה לשאלה ז.</p>	<p>יאכל - יום שלישי - גזירה שווה - זבחים - יום אחד - שלימים נאכלים - 2 ימים - זבחים לילה אחרי יום - שלימים לילה אחרי יום - תלמוד לומר - ביום זבחכם... נאכל ביום שני - ולא ביום שלישי - ישירף מיד? - אולי זבחים=שלימים - תיכף לאכילה שריפה - גם שלימים - שריפה ביום שני? - פסוק - והנותר... יום שלישי... ישירף - ביום שלישי - כתוב נאכל אור לשלישי - יוצא אור=לילה - קשה לרב הונא?</p>	<p>13</p>	<p>אור יום כיפור - מתפלל 7 ומתודה - שחרית - מתפלל 7 ומתודה - מוסף - מתפלל 7 ומתודה - מנחה - מתפלל 7 ומתודה - ערבית - מתפלל מעין 18 - רבי חנינא בן גמליאל - מתפלל 18 - צריך להגיד "אתה חוננתני" - יוצא אור=לילה - קשה לרב הונא?</p>
<p>אין תשובה לשאלה ז.</p>	<p>תנא דבי שמואל - לילי 14 בניסן בודקים חמץ לאור הני - יוצא אור=לילה - קשה לרב הונא?</p>	<p>14</p>	<p>15</p>

תשובה: לפי כולם אור=לילה, במקומו של **רב הונא** אור=לילה=נגהי, במקומו של **רב יהודה** אור=לילה=לילי

הסבר א' דף ג' עמוד א' מסכת פסחים גמרא - פרק ראשון - הוצאת מילים נקיות בלבד מהפה

<p>התשובה</p>	<p>השאלה</p>
<p>למה לא כתב ליל ארבעה עשר? נכתב בלשון מעולה ויפה וראה דוגמאות</p>	<p>דוגמא</p>
<p>חכם</p>	<p>דבריו</p>
<p>רבי יהושע בן לוי אין להוציא מילה מגונה והפסוק מן הבהמה ..איננה... 8- אותיות רב פפא כי יהיה...לא...טהור-9 אותיות</p>	<p>1</p>
<p>רבינא כי יהיה...לא...טהור-10 אותיות-טהור כתוב עם ויו. (אפשר ללא ויו)</p>	<p>2</p>
<p>רב אחא בר יעקב כי אמר...בלתי טהור...כי לא טהור-16 אותיות</p>	<p>3</p>
<p>תנא דבי רבי ישמעאל יש לדבר בלשון נקיה</p>	<p>4</p>
<p>רב פפא רבינא רבי יהושע בן לוי רב אחא בר יעקב תנא דבי רבי ישמעאל</p>	<p>5</p>
<p>ההוכחה</p>	<p>ההוכחה</p>
<p>דבד נקרא מרכב ואצל אישה נקרא מושב ותבחר...מללו גם בתורה וגם חכמים</p>	<p>ואומר</p>
<p>ודעת שפתי ...</p>	<p>שאלות על תנא דבי רבי ישמעאל</p>
<p>גם חכמים וגם דיבור רגיל</p>	<p>ראה להלן</p>

תוספות מסכת פסחים דף ג עמוד א

אם שיוה לו לטומאה - חזרו ב"ה מזה הטעם מתשובתם של ב"ש וטעמיהו כדתינא פ"ק דכריתות (דף ח.ו) או לבת לרבות אור לשמונים ואחד. תלמוד לומר ביום - תימה אמאי איצטרך עד יום תיפוק ליה דאינו נאכל אור לשלישי מדאיצטרך ביום דאי ס"ד דנאכל פשיטא דאינה נשרפת באותו לילה דתיכף לאכילה שריפה ויש לומר דאי לאו עד יום ה"א נאכל ואיצטרך ביום למעוטי שלא ישירף בלילה של אחרי כן. שהרי בזב קראו מרכב וכו' - מרכב ומושב אין דינו שוה דנוגע במרכב אין טעון כבוס בגדים כדמוכח בתורת כהנים ובריש מסכת כלים והשתא קשה לר"י היכי קאמר דבאשה קרוי מושב אם ר"ל אפי' אובך שיש לו דין מרכב אף באשה שיהיה הכתוב לקרותו מושב לדבר דרך כבוד דהא לקמן משני משום ביעותתא דגמלא אורחא הוא אלמא לשנות הדבר ממה שהוא אין לכתוב דרך כבוד ונראה לר"י דה"פ ובאשה קראו מושב מרוביא דקרא דמושב דהכי איתא בתורת כהנים אשר היא יושבת עליו זה מושב כלי זה מרכב לימדנו הכתוב לספר בלשון נקיה שלא כתבו בהדיא כמו בדב.

המפלת אור לשמונים ואחד, בית שמאי פוטרים מקרבן, ובית הלל מחייבים. אמרו להן +מסורת הש"ס: [להם] בית הלל לבית שמאי: מאי שנא אור שמנים ואחד מיום שמנים ואחד? אם שיוה לו לטומאה - לא ישוה לו לקרבן? מדקאמר בית הלל לבית שמאי מאי שנא אור שמנים ואחד מיום שמנים ואחד שמע מינה אור אורתא הוא! שמע מינה. מיתבי: יכול יהא נאכל אור לשלישי; ודין הוא: זבחים נאכלים ליום אחד, ושלימים נאכלים לשני ימים. מה להלן לילה אחר היום - אף כאן לילה אחר היום, תלמוד לומר: ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד יום - בעוד יום הוא נאכל, ואינו נאכל לאור שלישי. יכול ישירף מיד, ודין הוא: זבחים נאכלין ליום ולילה אחד, ושלימים נאכלין לשני ימים ולילה אחד, מה להלן - תיכף לאכילה שריפה, אף כאן - תיכף לאכילה שריפה. תלמוד לומר: והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישירף - ביום אתה (שורף) +מסורת הש"ס: [שורפו], ואי אתה שורפו בלילה. מדקאמר יהא נאכל אור לשלישי אלמא: אור אורתא הוא! שמע מינה. תא שמע: אור של יום הכפורים מתפלל שבע ומתודה, שחרית מתפלל שבע ומתודה, במוסף מתפלל שבע ומתודה, במנחה מתפלל שבע ומתודה, בערבית מתפלל מעין שמונה עשר. רבי חנינא בן גמליאל אומר משום אבותיו: מתפלל שמונה עשר שלימות, מפני שצריך לומר הבדלה בחוץ הדעת. אלמא: אור אורתא הוא! שמע מינה. תא שמע, דתני דבי שמואל: לילי ארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הני, אלמא: אור אורתא הוא! - אלא: בין רב הונא ובין רב יהודה, דכולי עלמא: אור אורתא הוא. ולא פליגי, מר כי אתריה ומר כי אתריה. באתריה דרב הונא קרו נגהי, ובאתריה דרב יהודה קרו לילי.

חלק א' במסכת פסחים דף ג' עמוד א'

ותנא דידן מאי טעמא לא קתני לילי? - לישנא מעליא הוא דנקט. וכדדבי יהושע בן לוי, דאמר רבי יהושע בן לוי: לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו, שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו, שנאמר מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהרה, רב פפא אמר: תשע שנאמר כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה. רבינא אמר: עשר, וי"ו דטהור. רב אחא בר יעקב אמר: שש עשרה, שנאמר כי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא כי לא טהור. תניא דבי רבי ישמעאל: לעולם יספר אדם בלשון נקיה, שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב ואומר: ותבחר לשון ערומים ואומר ודעת שפתי ברור מללו. מאי ואומר? - וכי תימא: הני מילי - בדאורייתא, אבל בדברבן - לא - תא שמע: ואומר ותבחר לשון ערומים. וכי תימא: הני מילי - בדברבן, אבל במילי דעלמא - לא, ואומר ודעת שפתי ברור מללו. ובאשה לא כתיב בה מרכב? והכתיב ותקם רבקה ונערתיה ותרכבה על הגמלים! - התם משום ביעותתא דגמלים אורחא היא. והכתיב ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור! - התם

ההוכחה

דבד נקרא מרכב ואצל אישה נקרא מושב ותבחר...מללו גם בתורה וגם חכמים

ודעת שפתי ...

שאלות על תנא **דבי רבי ישמעאל**

גם חכמים וגם דיבור רגיל

ראה להלן

רש"י מסכת פסחים דף ג עמוד א

המפלת אור לשמונים ואחד - בכריתות בפרק קמא, דקיימא לן זאת תורת היולדת - מלמד שמביאה קרבן אחד על ולדות הרבה, יכול שתביא על הלידה שלפני מלאות, ועל הלידה שלאחר מלאות קרבן אחד ולא יותר - תלמוד לומר: זאת, שאם ילדה לאחר מלאות, כגון שטבלה לסוף שבועיים של נקבה ונתעברה והפילה, אם תוך מלאות הפילה - נפטרת בקרבן אחד, ואם לאחר מלאות הפילה - כבר נתחייבה בקרבן הראשון קודם לידה שניה, ולבסוף מלאות של לידה שניה תביא שתי קרבנות, ואם הפילה ליל של כניסת שמונים ואחד, שכבר עברה מלאות שלה אבל עדיין אינה ראויה להבאת קרבן, שאין קרבן נשחט בלילה. בית הלל מחייבי - שתי קרבנות, דלאחר מלאות קרינא ביה, ובית שמאי פוטרין אותה בקרבן אחד, כדמפרש טעמיהו. מאי שנא אור שמנים ואחד מיום שמנים ואחד - הלא אתם מודים לנו שאם לא הפילה הלילה והפילה למחר - שחייבת, אף כשהפילה אור לשמונים ואחד - תתחייב, שהרי לכל דבר זמן היום והלילה שוים. אם שיוה לו לטומאה לא ישוה לו לקרבן - בתמיה, ועוד ראה אחרת: דהואיל ושוה לו לטומאה, שעד שקיעת החמה של שמונים דמיה טהורים, ואם תראה לאחר שקיעת החמה דמיה טמאין, כאילו היא רואה למחר, ולמה לא ישוה לו אף לקרבן, שכשם שאם תפיל למחר תתחייב - כך תתחייב על הוולד של ליל, ותשובת בית שמאי במסכת כריתות היא שניה: לא אם אמרתם ביום שמנים ואחד - שכן יצתה לשעה הראויה להביא בה קרבן, לפיכך נתחייבה בקרבן הראשון ושוב אין לידה השניה נפטרת בו, תאמר במפלת אור לשמונים ואחד שלא יצתה מידי וולד הראשון לשעה הראויה לקרבן, והדמים שאתם אומרים אינן מוכיחים - שהרי הפילה תוך מלאות דמיה של לידה טמאין, ופטורה מן הקרבן.